ОЛІМПІАДА. УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА. 8 КЛАС

ВАРІАНТ 1

28 жовтня 2025

Завдання № 1

Завдання з однією правильною відповіддю

Однаковий звук позначають букви, підкреслені в словах речення

- [ ] Якщо в жнива бджоли викидають трутневий розплід, то це до затяжних холодних дощів.
- [ ] Він говорив тихо, з жалем у голосі, згадуючи звуки втраченої зими і нездійснені мрії.
- [ ] Як уродить метлюг, то буде хліб сниться.
- [X] Як сіно косять, то дощів не просять.

Завдання № 2

Завдання з однією правильною відповіддю

Наголос на першому складі мають усі слова в рядку

- [X] вірші, дещиця, дивлячись
- [ ] донька, дочка, жалюзі
- [ ] загадка, квартал, котрий
- [ ] курятина, крицевий, ненависть

Завдання № 3

Завдання з однією правильною відповіддю

Помилку в узгодженні прикметника з іменником НЕ допущено в рядку

- [ ] нахабний папараці, маленьке гурамі, тепла фланель, дозріле манго
- [ ] підводна цунамі, гаряче пюре, прозорий тюль, запальне попурі
- [ ] довга авеню, холодне сироко, новий шампунь, свіже кольрабі
- [X] модний кутюр’є, столичний денді, біле жабо, науковий ступінь

Завдання № 4

Завдання з однією правильною відповіддю

Орфографічні помилки відсутні в реченні рядка

- [ ] Червонобоким яблуком зкотився гарячий день, доспілий, тяжкий, втомленний.
- [X] Тяжке сирітство з самого малку, гірка неволя в роботі приборкали її юнацьку думку.
- [ ] Одже, як бачимо, кожна людина може бути по справжньому вільною, не похитною у своїх переконанях.
- [ ] Харків – друге за кількістю мешканців місто України з населенням один мільйон чотириста двадцять одна тисяча сто двадцять п’ять осіб.

Завдання № 5

Завдання з однією правильною відповіддю

Лексична помилка відсутня в рядку

- [ ] підніматися вгору
- [X] приятель перебуває за кордоном
- [ ] являється авторитетом для мене
- [ ] ввести невірний пароль

Завдання № 6

Завдання з однією правильною відповіддю

Потребує редагування рядок

- [X] засоби масової інформації та мас-медіа
- [ ] мати гарний вигляд
- [ ] проголосувати одностайно
- [ ] лежати просто неба

Завдання № 7

Завдання з однією правильною відповіддю

Спрощення треба позначати на письмі в усіх словах рядка

- [X] безрадіс..но, проїз..ний, гус..нути, улес..ливий
- [ ] піс..ний, доблес..ний, облас..ний невіс..чин
- [ ] гітарис..ці, безчес..ний, перс..ні , шіс..сот
- [ ] ненавис..ний, протес..ний, кіс..лявий, компос..ний

Завдання № 8

Завдання з однією правильною відповіддю

Літеру і треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка

- [ ] дистанц..я, Мадр..д, рац..я
- [ ] ..нструкція, К..пр, ендокр..нологія
- [ ] ..нвестиція, вакц..на, ф..ніш
- [X] кл..єнт, ген..альний, ін..ціатор

Завдання № 9

Завдання з однією правильною відповіддю

У якому рядку всі слова пишемо разом?

- [X] Поп/музика, бліц/опитування, топ/менеджер, західно/український
- [ ] екс/чемпіонка, блідо/лиций, пів/кулі, біло/сніжний,
- [ ] пів/острів, жовто/гаряче,, бізнес/план, піар/кампанія
- [ ] лимонно/кислий, червоно/гарячий, сніжно/білий, максі/мода

Завдання № 10

Завдання з однією правильною відповіддю

Усі слова рядка в родовому відмінку мають закінчення *-а, -я*

- [ ] клен.., атом., вид.., комп'ютер..
- [X] суглоб.., цент.., вулик.., додатк..
- [ ] вік.., батон.., трактор.., Житомир.
- [ ] сорт.., гопак.., яр.., калачик..

Завдання № 11

Завдання з однією правильною відповіддю

Усі іменники рядка належать до однієї відміни

- [X] лелека, суддя, плакса, нероба
- [ ] море, прізвище, знання, слоненя
- [ ] Адель, тінь, путь, Сибір
- [ ] кошеня, ім'я, воєвода, Ілля

Завдання № 12

Завдання з однією правильною відповіддю

У якому рядку числівники записано правильно?

- [ ] шестистами тридцятьма чотирма
- [X] шістьомастами тридцятьома чотирма
- [ ] (у) шістсот тридцяти чотирьох
- [ ] шістсот тридцяти чотирьох

Завдання № 13

Завдання з однією правильною відповіддю

Слово *дружній (-я)* **поєднується з усіма слова, ОКРІМ**

- [X] праця
- [ ] тон розмови
- [ ] бесіда
- [ ] підтримка

Завдання № 14

Завдання з однією правильною відповіддю

Складними є речення всі, ОКРІМ

- [ ] Добре діло – утіха, коли ділові не поміха.
- [ ] Коли почав орати, у сопілку не грати.
- [X] Не взявшись за сокиру, хати не зробиш.
- [ ] Науки ні вода не затопить, ні вогонь не спалить.

Завдання № 15

Завдання з однією правильною відповіддю

Відсутня граматична помилка в рядку

- [ ] вибачте мене
- [ ] дякую вас
- [ ] опанувати знаннями
- [X] не звертати уваги

Завдання № 16

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідність між способом вираження підметом та речення з таким підметом

Г дієприкметник, що переходить в іменник	А І дивились на мене ті очі, як веселки, з-під маєва брів.
Б прикметник, що переходить в іменник	Б Сміливі завжди мають щастя.
В словосполучення	В Ішли дві долі різними шляхами.
А іменник	Г І забуте в душі ожива.
	Ґ Увік я вірна буду, мій сердечний друже.

Завдання № 17

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідність

Б	підмет	**А**	Найбільше мені до смаку сік **з винограду.**
В	присудок	**Б**	**Сьогодення** назавжди лишиться в наших серцях.
А	означення	**В**	Справжні подруги ніколи **глечика не поб'ють.**
Г	обставина	**Г**	Усі ми **з подивом** спостерігаємо за тим, що відбувається.
		Ґ	Ніч осіння **на дощ і туман** багата.

Завдання № 18

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідність між дієсловами та їхніми граматичними характеристиками

Б	І ця любов із доторком біди, і ці слова, які назавжди **вивчив**.	**А**	майбутній час, дійсний спосіб, активний стан, доконаний вид, 3 особа, однина
В	Ще не **скінчилось** те, що почалося.	**Б**	минулий час, дійсний спосіб, активний стан, доконаний вид, чоловічий рід
А	…переїзди, веранди, газетні рядки – все **перейде** крізь тебе за довгі роки.	**В**	минулий час, дійсний спосіб, зворотний стан, доконаний вид, середній рід
Г	Зимове небо над вами вранці **складається** з доказів і заперечень.	**Г**	теперішній час, дійсний спосіб, зворотний стан, недоконаний вид, 3 особа, однина
		Ґ	наказовий спосіб, активний стан, недоконаний вид, 2 особа однини

Завдання № 19

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідності між словами та їхньою будовою

А	забираю	**А**	префікс+корінь+суфікс+суфікс+закінчення
Б	перечитати	**Б**	префікс+корінь+суфікс+суфікс
В	переможець	**В**	префікс+корінь+суфікс+закінчення
Г	щомиті	**Г**	префікс+корінь+суфікс
		Ґ	префікс+корінь

Завдання № 20

Завдання на вибір декількох правильних варіантів

Виберіть речення, у яких є модальні частки

- [ ] Я чую, як чуже існування входить в моє, мов повітря крізь вікна і двері, як води притоків у річку.
- [ ] Тим часом мені рекомендують Паву, поважну матрону, і її другого сина.
- [x] Я знаю таку липу, що пахне аж на пів лісу.
- [x] Як вас багато…
- [x] Ліс немов дрімає під сніговою ковдрою.
- [ ] Як тільки бричка вкотилась на широкий зелений двір – закувала зозуля.
- [ ] Спокійний, самотній, сідав десь на ґанку порожнього дому й дивився, як будувалась ніч.
- [ ] Дивись на мене, сонце, й засмали мою душу, як засмалило тіло, щоб вона була недоступна для комариного жала.

Завдання № 21

Завдання з однією правильною відповіддю

Частина 2. УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Який історичний діяч згадується в пісні «Ой на горі та женці жнуть»?

- [ ] Мазепа
- [X] Сагайдачний
- [ ] Хмельницький
- [ ] Полуботок

Завдання № 22

Завдання з однією правильною відповіддю

Яка була основна функція календарно-обрядових пісень у давнину?

- [ ] розважальна – для відпочинку після праці, під час гуляння молоді
- [X] магічна – впливати на природу та врожай через слово й дії
- [ ] соціальна – формувати повагу молоді до старших, до традицій народу
- [ ] естетична – розвивати музичний смак

Завдання № 23

Завдання з однією правильною відповіддю

Історична повість – це

- [X] епічний твір середнього розміру, у якому зображено як історичні події, осіб, так і створені письменником художні образи протягом тривалого чи важливого за подіями часу
- [ ] епічний твір великого розміру, у якому зображено важливі історичні події, як реальних історичних осіб, так і створені письменником художні образи, для якого характерна складна будова й кілька сюжетних ліній
- [ ] ліро-епічний твір середнього розміру, у якому зображено історичні події, як реальних історичних осіб, так і створені письменником художні образи
- [ ] ліричний твір, у якому згадано історичні події, видатних історичних осіб

Завдання № 24

Завдання з однією правильною відповіддю

Автор твору «Захар Беркут» народився в

- [X] Нагуєвичах
- [ ] Новограді-Волинському
- [ ] Моринцях
- [ ] Шпаньківцях

Завдання № 25

Завдання з однією правильною відповіддю

Впізнай героя твору «Захар Беркут»: *«… мужчина як дуб. Плечистий, підсадкуватий, з грубими обрисами лиця і грубим, чорним волоссям, він і сам подобав на одного з тих злющих тухольських медведів, яких їхав воювати»:*

- [ ] Захар Беркут
- [ ] князь Данило
- [X] Тугар Вовк
- [ ] Максим Беркут

Завдання № 26

Завдання з однією правильною відповіддю

За жанром фольклорний твір «Маруся Богуславка» є:

- [X] історико-героїчною думою
- [ ] соціально-побутовою думою
- [ ] піснею
- [ ] баладою

Завдання № 27

Завдання з однією правильною відповіддю

Вірне кохання, що протистоїть неволі, є провідною темою твору:

- [ ] «Давня казка» Лесі Українки
- [ ] «Сто тисяч» І.Карпенка-Карого
- [ ] «Ніч перед боєм» О. Довженка
- [X] «Дорогою ціною» М. Коцюбинського

Завдання № 28

Завдання з однією правильною відповіддю

Який засіб художньої виразності переважає в наступному уривку?

Ой визволи, може, нас, всіх бідних невольників
З тяжкої неволі,
З віри бусурменської,
На ясні зорі,
На тихі води,
У край веселий,
У мир хрещений!
Вислухай, боже, у просьбах щирих,
У нещасних молитвах
Нас, бідних невольників!

- [ ] метафора
- [ ] риторичні звертання
- [X] епітети
- [ ] персоніфікація

Завдання № 29

Завдання з однією правильною відповіддю

Яка з наведених ознак найточніше характеризує художню своєрідність календарно-обрядових пісень?

- [ ] Використання постійних епітетів, гіпербол і звертань
- [ ] Ліричне змалювання особистих почуттів, зокрема кохання, радості чи туги
- [X] Поєднання магічної функції з естетичною, зв’язок із ритуальними діями
- [ ] Сатиричне висміювання соціальних вад і людських недоліків

Завдання № 30

Завдання з однією правильною відповіддю

Яку глибинну проблему українського суспільства XVII ст. відображає образ Марусі Богуславки?

- [ ] конфлікт поколінь, гендерна нерівність
- [ ] розрив між особистим життям та інтересами суспільства
- [X] втрату національної ідентичності внаслідок вимушеної асиміляції
- [ ] відсутність патріотичних почуттів серед українців

Завдання № 31

Завдання з однією правильною відповіддю

«Ой визволи нас, Боже, бідних невольників, з тяжкої неволі, з віри бусурменської, на ясні зорі, на тихі води». **Якою частиною «Думи про Марусю Богуславку» є ці слова ?**

- [ ] заспів
- [X] славословіє
- [ ] заплачка
- [ ] експозиція

Завдання № 32

Завдання з однією правильною відповіддю

Чому юнак з «Євшан-зілля» забув рідний край?

- [X] Його зачарувала чужа земля**.**
- [ ] Він закохався в княжну.
- [ ] Вороги змусили забути, подарувавши коня.
- [ ] Він не мав батьківської науки.

Завдання № 33

Завдання з однією правильною відповіддю

Яку роль у сюжеті повісті «Таємне Товариство боягузів, або Засіб від переляку № 9» відіграє чарівне дзеркало?

- [ ] переносить героїв у минуле
- [X] відображає справжню сутність людини
- [ ] дозволяє побачити майбутнє
- [ ] відкриває двері до іншого світу

Завдання № 34

Завдання з однією правильною відповіддю

За жанром твір Ю. Винничука «Місце для дракона» є:

- [ ] романом
- [ ] притчею
- [X] казковою повістю
- [ ] оповіданням

Завдання № 35

Завдання з однією правильною відповіддю

Кому належать слова:

І мого прудкого слова
Не затримає темниця,
Полетить воно по світі,
Наче тая вільна птиця.

- [ ] Марусі Богуславці;
- [ ] ліричному герою Тараса Шевченка
- [X] Поетові, герою «Давньої казки» Лесі Українки;
- [ ] драконові Грицькові (Ю. Винничук «Місце для дракона»)

Завдання № 36

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідність між автором і поетичним твором

В	«Лебеді материнства»	**А**	Володимир Івасюк
Г	«Кольорові миші»	**Б**	Андрій Малишко
Б	«Пісня про рушник»	**В**	Василь Симоненко
А	«Водограй»	**Г**	Ліна Костенко
		Ґ	Олег Ольжич

Завдання № 37

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідність між уривками та художніми засобами, які присутні в них

Б	метафора
В	анафора
Ґ	гіпербола
А	порівняння

А

Гірське село в садах морель,
і місяць, мов тюльпан, червоний.
(Б.-І. Антонич)

Б

І небо, і земля – усе одпочива.
Все ніч під чорною запаскою хова.
(П. Гулак-Артемовський)

В

Якби мені лиха та лиха,
Якби мені свекрівочка тиха,
Якби мені чоловік молодий,
Та другої не любив, не любив.
(Т. Шевченко)

Г

Розтьохкався соловейко
На калиноньці;
Щось не спиться серед ночі
Сиротиноньці.
(П. Грабовський)

Ґ

А сльоз, а крові? Напоїть
Всіх імператорів би стало
З дітьми і внуками, втопить
В сльозах удов'їх.
(Т. Шевченко)

Завдання № 38

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідність між сюжетними елементами та їх визначеннями

В	Перебіг основних подій у творі.	**А**	експозиція
А	Вихідна частина твору, яка знайомить автора з героями твору, місцем і часом дії.	**Б**	зав'язка
Б	Елемент сюжету, який уводить основний конфлікт, початок безпосередніх подій у твору.	**В**	розвиток дії
Ґ	Точка найвищої напруги в сюжетній структурі художнього твору.	**Г**	розв'язка
		Ґ	кульмінація

Завдання № 39

Завдання на встановлення відповідності

Створіть логічну пару, об’єднавши два літературознавчих терміни

Б	легенда	**А**	ліро-епос
Г	вертеп	**Б**	епос
В	колискова	**В**	лірика
А	історична пісня	**Г**	народна драма
		Ґ	необрядова лірика

Завдання № 40

Завдання на встановлення відповідності

Установіть відповідність між іменами письменників і їхніми казковими творами

Ґ	Іван Франко	**А**	«Незвичайні пригоди Алі в країні Недоладії»
Б	Василь Королів-Старий	**Б**	«Микита Кожум’яка»
Г	Василь Симоненко	**В**	«Хуха-Моховинка»
А	Галина Малик	**Г**	«Цар Плаксій і Лоскотон»
		Ґ	«Фарбований Лис»